

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט רונן פיין

תובע

טל לוי
ע"י ב"כ עו"ד אמיר איתן

נגד

נתבע

מאיר מישל גיגי
ע"י ב"כ עו"ד מוניר הייב
(מטעם הלשכה לסיוע משפטי)

פסק דין

1 לפניי תביעה כספית על סך של 100,000 ₪ לפי חוק איסור לשון הרע תשכ"ג-1963 (להלן: "החוק").

2 רצף עובדתי

3 1. התובע עבד כמנהל לוגיסטי במפעל מי עדן בקצרין (להלן: "המפעל"). הנתבע הועסק
4 במפעל כמלגזן מטעם חברה חיצונית.

5 2. ביום 25/09/16 הוגשה התביעה כאן בגין פרסומים שכתב הנתבע ברשת הפייסבוק (להלן: "הפרסומים") בטענה להוצאת לשון הרע ובכוונה לפגוע בשמו הטוב של התובע.
6

7 3. ביום 3/11/16, במסגרת פשרה אליה הגיעו הצדדים, מסר הנתבע נוסח הודעת התנצלות
8 לפרסום בעתון האזורי (להלן: "הודעת ההתנצלות"). ר' סעיף 21 לתצהיר התובע, צילום
9 ההודעה צורף לתצהיר הנתבע בכתב ההגנה.

10 4. ביום 14/11/16 ניתן פסק דין כנגד הנתבע, בהעדר הגנה. הנתבע הגיש בקשה לביטול פסק
11 הדין (להלן: "הבקשה לביטול פסק הדין").

12 5. ביום 26/11/16 פרסם הנתבע פוסט התנצלות על קיר דף הפייסבוק שלו (להלן: "פוסט
13 ההתנצלות") עם צילום הודעת ההתנצלות. ר' צילום מסך צורף לתצהיר הנתבע ולסיכומים
14 מטעם התובע.

15 6. בהחלטה מיום 02/06/17, קיבל בית המשפט את הבקשה לביטול פסק הדין, בכפוף לתשלום
16 הוצאות התובע בסך של 1,500 ₪. החלטה מיום 04/11/17 אישרה הודעת הנתבע כי
17 הבקשה לביטול פסק הדין ותצהיר הנתבע שצורף לה, ישמשו ככתב הגנה מפני התביעה.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

- 1 הצדדים ניהלו ביניהם הליך גישור ארוך אשר לא הניב הסדר פשרה. במסגרת הדיון מיום
- 2 26/05/19 הודיעו הצדדים כי הליך הגישור כשל והתיק נקבע לשמיעה.

הפלוגותאות בתמצית

הפרסומים

- 5 8. לטענת התובע, במהלך שנת 2013, לאחר שהתלונן בהנהלת המפעל על התנהגות הנתבע
- 6 בעבודה, הוא חש מאוים מתוכן תגובת ("טוקבק") שכתב הנתבע בפייסבוק והגיש כנגד
- 7 הנתבע תלונה במשטרה. ר' תלונה מיום 10/11/13, צורפה כנספח ב' לתצהיר התובע.
- 8 9. לטענת התובע, בחודש אוקטובר 2015 כתב הנתבע תגובת נוספת בפייסבוק, ממנה ניתן
- 9 להבין שהתובע הוא גנב ושקרן וסופו תלייה בכיכר העיר.
- 10 10. לטענת התובע, ביום 13/02/16 פרסם הנתבע על קיר דף הפייסבוק שלו פוסט פוגעני הכולל
- 11 ביטויים בוטים כמו כ "חלאה", "עבד כי ימלך", "עריץ" והאשמות חסרות שחר לפיהן
- 12 התובע התעלל בעובדים עליהם היה ממונה, הפך את המפעל לשוק עבדים ועשה מעשים
- 13 פליליים חמורים. ר' נספח ג' לתצהיר התובע.
- 14 11. לטענת התובע, אנשים רבים נחשפו לפרסומים שדברם נודע לו ממשפחה ומכרים. לטענתו
- 15 הנתבע עשה הפרסומים בכוונה לפגוע בו ואכן הוא חווה תחושת השפלה בושה וביזוי
- 16 כתוצאה מהפרסומים והשקרים שהופצו כלפיו.
- 17 12. לטענת הנתבע, הוא מכיר את התובע מתקופת עבודתו במפעל וזו אינה הכרות אישית.
- 18 13. לטענתו, הפרסומים אינם נוקבים בשמו של התובע והוא כתב אותם בעקבות שמועה
- 19 שהייתה קיימת על מעילה שהביאה לפיטוריהם של מנהל התפעול במפעל וסגנו. לפיכך,
- 20 הוא לא הפיץ דבר שלא היה ידוע ברבים עוד קודם לפרסומים. לטענתו, לתוכן הפרסומים
- 21 לא הייתה השפעה על פיטורי התובע וסגנו.

הפשרה

- 23 14. התובע הצהיר בעדות ראשית כי בחודש אוקטובר 2016, לאחר שהנתבע קיבל לידי את
- 24 כתב התביעה, הנתבע התנצל בפניו, חזר בו מכל דבריו הפוגעניים וביקש כי יסיר את
- 25 התביעה.
- 26 15. לטענת התובע, הוא הסכים להתפשר והפנה את הנתבע לב"כ שניסח פשרה ונוסח התנצלות
- 27 לפרסום בעיתון האזורי "שישי בגולן" ובפייסבוק. לטענת התובע, עובר לפגישת הנתבע עם
- 28 ב"כ הוא ראה את נוסח הפשרה שכלל בנוסף להתנצלות גם תשלום פיצוי כספי בסך של
- 29 50,000 ₪.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

16. לטענת התובע, בשל רחמיו על הנתבע ורצונו לסיים הסכסוך, הוא ביקש מב"כ כי ידרוש תשלום פיצוי בסך של 21,000 ₪.
17. התובע הצהיר כי בפגישת הנתבע עם ב"כ התובע ביום 3/11/16, הסכים הנתבע לנוסח הודעת ההתנצלות ובאותו יום מסר אותה לפרסום בעיתון האזורי.
18. לטענת התובע, הנתבע לא הסכים לשלם הסכום הנדרש וביקש כי יתפשרו על פיצוי בסך של 5,000 ₪ שישולם בתשלומים. לטענת התובע, הוא מצא את הצעת הנתבע כמגוחכת ודחה אותה על הסף. לטענתו, הבהיר לנתבע כי אם לא ישלם הפיצוי הנדרש, לא יוותר על התביעה וההליכים יימשכו.
19. לטענת הנתבע, לאחר שקיבל לידיו את כתב התביעה, הוא הביע חרטה על הפרסום והגיע לפשרה עם התובע על פיה יפרסם חרטה והתנצלות פומבית ובכך ייסתם הגולל על הפרשה. לטענת הנתבע, הוא פרסם הודעת ההתנצלות שניסח ב"כ התובע גם בעיתונות המקומית וגם בדף הפייסבוק שלו ומחק את הפוסט הפוגעני.
20. לטענת הנתבע, לאחר שקיים התחייבותו בפשרה לא היה לו ספק כי התביעה הוסרה על ידי התובע כפי שהוסכם. לטענתו עם קבלת פסק הדין אשר ניתן בהיעדר הגנה, נוכח כי בניגוד להסכמות שגובשו, התובע נהג בחוסר תום לב ומבלי ליידע אותו המשיך ההליך המשפטי, תוך שהוא משתמש בהודעת ההתנצלות כהוכחה להודאת הנתבע כי הפרסום כוון לפגוע בתובע.
21. לטענת הנתבע, הודעת ההתנצלות נוסחה ע"י ב"כ התובע כמלכודת, במטרה להפריך טענתו כי הפרסום לא התכוון אל התובע. לטענת הנתבע, הוא הסכים לנקוב בשמות התובע וסגנו בהודעת ההתנצלות ובלבד שתוסר התביעה כנגדו.

ראיות ועדויות

22. בישיבת ההוכחות שהתקיימה בפניי, העידו הצדדים בתשובה לחקירה נגדית על תצהיריהם בעדות ראשית. הצדדים הגישו סיכומי טענותיהם בכתב.

דיון והכרעה

23. בסיס התביעה כאן הם שלושה פרסומים ברשת הפייסבוק אשר לטענת התובע, נועדו לפגוע בו ולהוציא דיבתו רעה, ואלה הם כלשונם במקור:

1. תגובית (טוקבק), לטענת התביעה משנת 2013, על פוסט בדף פייסבוק של אדם אחר (להלן: "תגובית 1"):

" עוד מעט תולים את טל במרכז העיר ואז אתה יכול לחזור "

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

2. תגובת על תגובת אחרת בפייסבוק (להלן: "תגובת 2"):

" עשרות אנשים נפגעו מהשקרים שלו ושל הערבי רק שהוא לא לקח בחשבון שבסוף מישהו קטן ימשוך את העמודים של הפיגום ויסיים את הפרשה הזו שקוראים לה וישמו ושורון ויבעט וכול וכול ושרקן וגנב בסופו של דבר תולים אותו בכיכר העיר אם את זוכרת."

3. פוסט מיום 13/02/16 בדף הפייסבוק של הנתבע (להלן: "הפוסט") ובו האמירות הבאות כפי לשון וכתובתן בפוסט (ההדגשות כפי שהוצגו בכתב התביעה ובתצהיר התובע, ר' נספח ג' לתצהיר התובע):

" כידוע לכם לפני מספר חודשים חובש כיפה וסגנו המוסלמי נתפסו במעילה שלך עשרות אלפי שקלים מהצלחת שהם אוכלים מתוכה ומיתפרנסים מימנה אותם מועלים היו מופקדים ואחראים לעשרות עובדים שפרנסתם תלויה ועומדת על כל החלטה של שני המועלים האלו". ...
 "במשך שנים הם היתעללו בעשרות עובדים ופיטרו עובדים ועשו ככל העולה על רוחם" ...
 " אלא שלא לקחו בחשבון שסופם של חלאות כאלו בסופו של דבר הם נופלים ולא משאירים בהם מאומה ואפילו הכיפה של העבד כי ימלוך לא נמצא לה זכר כלל...והנה התעורר המנכ"ל מתרדמתו וזרק את העריץ לעזאזל".

24. ככלל, כתב תביעה מראה עילה על פי חוק איסור לשון הרע, אם הוא מצביע על כך שנעשה "פרסום" לאדם אחד או יותר זולת הנפגע, שהפרסום מהווה "לשון הרע" על התובע ושהנתבע נושא באחריות לפרסום.

25. בענייננו, אין חולק באשר לאחריות הנתבע לתוכן הפרסומים שנכתבו בהצגת שמו.

26. הצדדים חלוקים אשר לקיומה של עילת תביעה על פי חוק לשון הרע ובזכות התובע לפיצוי בהינתן קיומו של הסכם פשרה ביניהם.

27. בכדי להכריע במחלוקת, אדרש לברר שלוש שאלות -

ראשית, יש לבחון כל אחד מהפרסומים ולדון בשאלה האם ענייננו בפרסום אסור בהתאם להגדרת חוק איסור לשון הרע.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

- 1 שנית, ובהתאם למסקנה שתתקבל אשר ללשון הפרסום, אברר האם ענייננו בפרסום
2 החוסה תחת הגנות החוק.
- 3 ולבסוף, אדון ואכריע בזכויות הצדדים בהתאם להסכם הפשרה שנכרת ביניהם בעל פה.
- 4 28. אקדים מסקנה לדיון ואציין כי לאחר שחזרתי וקראתי כתבי הטענות והנספחים, שמעתי
5 והתרשמתי מן העדויות באופן בלתי אמצעי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה
6 להידחות. אלה טעמי:
- 7 המסגרת המשפטית
- 8 29. בהתאם להגדרת סעיף 7 לחוק על התובע בהליך אזרחי מוטל הנטל להוכיח שהוא הנפגע
9 מהפרסום שנעשה על ידי הנתבע, ושהפרסום הגיע או עשוי היה להגיע לאדם זולתו.
- 10 מתי יחשב פרסום כלשון הרע ?
- 11 30. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע התשכ"ה-1965 קובע כדלקמן:
- 12 לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -
- 13 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג
14 מצדם;
- 15 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו;
- 16 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,
17 במשלח ידו או במקצועו;
- 18 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו
19 המינית או מוגבלותו;
- 20 31. בהתאם להוראות סעיף 1 לחוק, יש לברר האם הביטויים בהם נקט הנתבע הנם משפילים,
21 פוגעים או מבזים, בהתאם לסטנדרט אובייקטיבי של האדם הסביר.
- 22 ראו: א' שנהר דיני לשון הרע (תשנ"ז) פרק 10 עמ' 122 (להלן: "שנהר").
- 23 מה ייחשב כ"פרסום" ברשת הפייסבוק?
- 24 32. פייסבוק היא רשת חברתית מקוונת שבה יוצרים המשתמשים פרופילים אישיים.
25 המשתמשים יכולים להתכתב באופן פרטי עם משתמשים אחרים, וכן לפרסם טקסטים,
26 תמונות וסרטונים (במה שמכונה "פוסט").

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

33. רע"א 1239/19 יואל שאול נ' חברת נידולי תקשורת בע"מ (08.01.20) (להלן: "עניין שאול"), הנה פסיקה עדכנית של בית המשפט העליון בשאלה אילו פעולות ברשתות החברתיות עולות כדי "פרסום" במובנו של החוק. בעניין שאול קביעות המשליכות לענייננו ואלה הן -
- בשלב זה של התפתחות הפסיקה לא יכול להיות ספק כי פעולה ישירה של כתיבת "סטטוס" או "פוסט" ברשת החברתית היא אכן פרסום כמובנו בחוק, ועל כן עשויה להקים עילה לתביעה ככל שיש בו משום לשון הרע.
- בכל הנוגע לפעולות שאינן יוצרות מסר חדש ועצמאי ושעיקר מטרתן להתייחס לתוכן שפורסם על ידי משתמש אחר ברשת או להדהד אותו, ביהמ"ש אימץ פרשנות לפיה יש להבחין בין פעולת השיתוף לבין סימון "לייק" (או סימוני "תחושה" דומים) וקבע כי רק ה"שיתוף" עולה כדי פרסום כמובנו בחוק.
- פסק הדין מתייחס לאפשרות שיש למשתמשים ברשת הפייסבוק להביע עמדתם בנוגע לפרסומים של משתמשים אחרים בדרך של פרסום תגובות (Comment), שהיא מענה לפרסום המקורי, ובתוכה אף "לתייג" (Tag) משתמשים אחרים. נקבע כי כאשר משתמש מפרסם תגובת פרסום המכיל לשון הרע, ייתכן שהדבר יוביל באופן דומה לחשיפת הפרסום מושא התגובות למשתמשים נוספים. אולם, במקרה זה נהיר כי יש להתמקד בתוכן התגובות של אותו משתמש ולא בעצם החזרה על הפרסום, הנעשית באופן טכני, ללא מעורבותו הפעילה.
34. באופן דומה, עובר לפסיקה בעניין שאול, קבע בית המשפט בע"א 36032-10-16 ישראל סורין שוחט נ' אלעד קושניר (28.11.17), כי יש לבחון תוכן התגובות והאם באמות מידה אובייקטיביות מהווה הפרסום "לשון הרע" ובכל מקרה, משקלה של התגובות, בהקשר לפוטנציאל הנזק שלה אינו כמשקלה של כתבה רגילה או פוסט בפייסבוק.
- ביטוי לשון הרע - הכלל:
35. במסגרת ע"א 7380/06 דרור חוטר ישי נ' מרדכי גילת (02.03.11) נקבעה ההלכה על פיה ביטוי ינותח במסגרת עוולת לשון הרע ב-4 שלבים:
- ראשית, יש לפרש את הביטוי באובייקטיביות, על פי המשמעות המקובלת על האדם הסביר, הנסיבות החיצוניות ובלשון המשתמעת; שנית, האם מדובר בביטוי שהחוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק; בהנחה שעברנו את השלב השני, יש לברר, בשלב השלישי, האם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. בשלב האחרון, אם נקבעה חבות אזי ייבחן הסעד בגין פרסום לשון הרע.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

- 1 מן הכלל אל הפרט
- 2 36. במוקד התביעה כאן ביטויים שפורסמו בשתי תגובות ובפוסט אחד. להלן אבחן האם
3 בהתאם לחוק ומתווה הפסיקה, ענייננו בלשון הרע.
- 4 **תגובת 1 -**
- 5 37. התובע טען כי תגובת 1 נכתבה בהתייחס לפוסט של עובד במפעל בשם מר איציק רוזנפלד.
6 התובע העיד (עמ' 6 ש' 13) כי חש מאוים מתוכן התגובת ולאחר התייעצות עם קב"ט
7 המפעל, הגיש תלונה במשטרה והתלונה נסגרה מחוסר עניין לציבור. ר' עדות התובע בדיון,
8 עמ' 6 ש' 9-11 :
- 9 ת., זה היה תגובה שכתב הנתבע כלפי בפייסבוק שגם קשור
10 למעילה. זה היה ב-2013, מעילה אחרת שלא קשורה אלי. אז הגשתי
11 תלונה במשטרה נגד מישל גיגי על איום כי הוא כתב שתולים אותי
12 בכיכר העיר.
- 13 38. התובע העיד כי לאחר פרסום התגובת הוא ביקש מהקבלן שהעסיק הנתבע במפעל, לא
14 להתיר לנתבע להיכנס יותר למפעל וכך היה. התובע הניח לעניין מהסיבה שהנתבע הפסיק
15 לעבוד במפעל (עמ' 6 ש' 14-19).
- 16 39. לטענת הנתבע (ס' 5 לתצהיר עדות ראשית), בתקופה שעבד במפעל הוא כתב תגובת 1
17 במסגרת דיון שהתנהל בפייסבוק בין חברים מהמפעל על שמועה בדבר מנהל שמעל
18 בתפקידו.
- 19 40. מעיון בצילום תגובת 1 (ר' נספח א' לתצהיר התובע) עולה כי אין תיעוד לתאריך הפרסום
20 וגם הפוסט אליו מתייחסת התגובת, לא הובא. משכך אין לדעת אם התגובת מהווה חזרה
21 על הפרסום בפוסט של המשתמש האחר שאז, בהתאם לפסיקה בעניין שאול לעיל, אין
22 להידרש לתוכנה ומשמעותה לשם קביעת לשון הרע או שמא ניצל הנתבע את שיח
23 המשתמשים בכדי לפרסם מסר אחר במטרה לפגוע בתובע.
- 24 41. אציין כי תגובת 1 פורסמה בשנת 2013, כשלוש שנים לפני להגשת התביעה כאן. על פי
25 ההלכה הפסוקה, מצופה מן הנפגע מפרסום לשון הרע כי ימהר ויקדים את תביעתו על מנת
26 שהדברים יועמדו על דיוקם.
- 27 **"הגשת תביעה לפיצויים היא התגובה הטבעית על פרסום לשון הרע נגד אדם,**
28 **במיוחד כאשר היא מוגשת סמוך לאחר פרסום הדברים....."**
- 29 ראו: ע"א 492/89 סלונים נ' "דבר" בע"מ (15.07.92), בפסקה 7 לפסה"ד.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

סיכום ביניים 1

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
42. הגעתי למסקנה כי לא עלה בידי התובע להוכיח שתגובת 1 הנה פרסום המהווה לשון הרע על פי אחת מנסיבות סעיף 1 לחוק. התגובת נכתבה במסגרת שיחת תגובות על פוסט שפורסם בדף פייסבוק של אדם אחר. הפוסט המקורי לא הוצג והאדם האחר לא נקרא להעיד בהליך כאן.
43. מבחינת תוכן תגובת 1, הגם שאוזכר שמו הפרטי של התובע, יהיה קשה לאדם הסביר להבין באופן אובייקטיבי אם מדובר באישור והעצמת הפוסט המקורי או באמירה שאינה קשורה לפוסט בגינו נכתבה התגובת והאם מדובר במעשה ספציפי מכפיש ובזוי שעשה התובע.
44. מעדות התובע עולה כי הוא חווה איום מדברי הנתבע בתגובת 1, והחליט לפעול להסרת האיום במסגרת תלונה במשטרה והפסקת עבודת הנתבע במפעל. המשטרה קבעה לסגור התיק הפלילי מחוסר עניין לציבור, והנתבע לא הוצב יותר לעבודה במפעל.
45. בסופו של דבר, התובע החליט גם לתבוע בגין תגובת 1 במסגרת תביעת לשון הרע יחד עם פרסום נוסף שכתב הנתבע בשנת 2016, כפי שיפורט בהמשך. אני סבור כי לו היה עולה על פי מבחני הפסיקה שהאמירה בתגובת 1 היא לשון הרע, אזי לעניין הפיצוי, היה עלי לשקול נושא השיהוי; שיהוי שעלול להצביע על פגיעה לא חמורה ברגשותיו של התובע, שאם לא כך לא היה מתמהמה ומחכה להזדמנות אחרת להגשת תביעתו.

תגובת 2 -

- 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
46. לטענת כתב התביעה, תגובת 2 נכתבה בחודש אוקטובר 2015. מצילום תגובת 2 (ר' נספח ג' לכתב התביעה וכן בתצהיר התובע), נראה כי מדובר בתגובת המתייחסת לתגובת אחרת על פוסט לא ידוע בדף פייסבוק שבעליו אינו ידוע.
47. אין ציון שם לדמויות עליהן מדובר, אין עדות לתאריך פרסום התגובת וגם לא הוצג הפוסט בגינו נכתבה התגובת בדרגה שניה. הפרט המוכח היחיד בקשר לכתובת 2 הוא שמו של הכותב.

סיכום ביניים 2

- 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
48. הגם שצילום תגובת 2 צורף לתביעה, לתצהיר ולסיכומים מטעם התובע, מצאתי לדחות טענות התביעה הנוגעות לתגובת זו מן הטעם שאלה נזנחו בתצהיר התובע, בעדויות בדיון ובסיכומי התובע. כמו כן, כאמור, זוהי תגובת בדרגה שניה שלא שהוכחו נסיבות פרסומה. משכך לא הונחה לפני תשתית ראייתית מספיקה לבחינת השלב הראשון שנקבע על ידי הפסיקה לניתוח הביטוי הפוגעני במסגרת עוות לשון הרע.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

- 1 **הפוסט -**
- 2 49. הנתבע פרסם הפוסט בדף הפייסבוק שלו חודש קודם למועד בו סיים התובע עבודתו במפעל
3 ושבעה חודשים קודם להגשת התביעה (ר' עדות התובע עמ' 4 ש' 18-19).
- 4 הפרסום - התובע העיד כי לאחר שדבר פרסום הפוסט נודע לו מאחרים, הוא חיפש ואיתר
5 הפוסט בפייסבוק ותיעד אותו בצילום. לטענתו חלק מהתיעוד הוא צילום מסך ששלחו לו
6 אחרים (ר' עמ' 6 ש' 20-33).
- 7 50. לטענת התובע בעדותו (עמ' 7 ש' 1-16), היו תגובות לפוסט אך הוא לא צילם ולא צרף
8 לתביעתו תיעוד לכך; הוא אינו זוכר אם הייתה תפוצה לפוסט, ואין לו הוכחה להיקף
9 התפוצה; התובע העיד כי לאחר שנחשף לפוסט הוא לא פנה אל הנתבע אלא מיד פנה לעורך
10 דין להגשת תביעה.
- 11 51. הנתבע העיד (עמ' 10 ש' 10-31) כי יש לו 30 חברים בדף הפייסבוק ולא זכור לו שהיו הרבה
12 תגובות לפוסט "לא היתה מהומה מהפוסט הזה. למרות שיש לי הרבה חברים
13 בפייסבוק".
- 14 52. על כך אעיר כי פוסט ברשת החברתית, חזקה שהיה מיועד לכולי עלמא ולמצער לכל חבריו
15 של המפרסם ברשת. אין צורך להוכיח מספר סימוני חיבוב ("לייק") או תגובות, די בכך
16 שהתובע הוכיח כי הפרסום נעשה.
- 17 53. על מי נכתב הפרסום? - במרכז הפוסט שני אנשים בעלי תפקיד ניהולי, שנטען כי מעלו
18 בכספי המפעל. לטענת התובע, על פי התיאור בפוסט, ברור שהנתבע התכוון בדבריו אליו
19 ("חובש הכיפה") ואל מי שהיה הסגן שלו בעבודה. התובע העיד בדיון כי אמנם הפוסט אינו
20 נוקב בשמות, אך "בפוסט נכתב חובש כיפה וסגנו המוסלמי, היה אחד כזה במי עדן זה
21 אני" (ר' עמ' 5 ש' 30-31).
- 22 54. יובהר כי דרישת הזיהוי בבחינת לשון הרע הינה דרישה מהותית ולא טכנית. השאלה אינה
23 האם שמו של אדם צוין באופן מפורש בדברים שפורסמו. כקבוע בסעיף 3 לחוק, דרישת
24 הזיהוי תמולא באותם המקרים בהם מיוחסים דברים שפורסמו לפרט הטוען לפגיעה,
25 באופן משתמע מן הפרסום או כתוצאה מנסיבות חיצוניות או משילובם של הפרסום
26 והנסיבות החיצוניות.
- 27 55. במקרים בהם לא נזכר שמו של אדם בדברים שפורסמו אך נזכרים או מוצגים פרטים
28 המביאים לזיהוי בידי הסביבה הקרובה לו או אף בידי סביבה רחבה יותר, יתכן והמפרסם
29 יחויב בגין הוצאת לשון הרע, כאשר המדובר בנתונים שהם בדיעתם הרגילה של מי ששמעו
30 או קראו אותם.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

- 1 ביטויים פוגעניים - הפוסט מדבר בידעה על שחובש הכיפה וסגנו נתפסו במעילה של עשרות
2 אלפי שקלים; הם מתוארים כמי שהתעללו בעובדים; הם מכונים "חלאות"; וחובש הכיפה
3 מתואר כ"עבד כי ימלוד" ו"עריץ" ונכתב שזרקו אותו (פוסט) מהעבודה.
- 4 57. לטענת הנתבע, הגם שניתן לחלוק על התנסחותו, הפרסום הוא בגדר "זוטי דברים" על פי
5 מיקומו ברשת האינטרנט שהינה כיכר העיר החדשה, המהווה זירה לגיטימית להחלפת
6 דעות ולמימוש חופש הביטוי.
- 7 58. בעניין שאול לעיל הדגיש בית המשפט כי חשוב וחיוני שהרשתות החברתיות יישארו מקום
8 תוסס שכולל הבעת דעות מגוונות, מחאות, ויכוחים חריפים וביקורות נוקבות. יחד עם
9 זאת נקבע כי כמו בכל הקשר אחר ביחס לדיני לשון הרע, המטרה העומדת לנגד עיני
10 ביהמ"ש היא מיגור הביטויים הקיצוניים והשליליים המצויים בשולי השיח, שאינם
11 תורמים לדיון הציבורי אלא מזיקים לו.
- 12 59. משמעות האמירות בפוסט ברורה. הפרסום ייחס לתובע עבירה של גניבה, שבעקבותיה
13 פוטר מעבודתו במפעל. מדובר באמירות המייחסות לתובע עבירה פלילית, וככאלה הן
14 מהוות לשון הרע.
- 15 ראו: ע"א 310/74 אליהו שטרית נגד שלמה מזרחי (20.11.75); שנהר, עמ' 128.
- 16 60. בנוסף, יש באמירות שבפוסט כדי להשפיל ולבזות את התובע בפני הבריות ולפגוע במשרתו.
17 כאמור, במועד הפרסום התובע עדיין עבד במפעל.
- 18 סיכום ביניים 3
- 19 61. הפוסט הנו "פרסום" כקבוע בסעיף 2 לחוק. הגם שבעדותו בדיון (עמ' 8 ש' 33 - עמ' 9 ש'
20 16) שינה הנתבע גרסאות אשר למושא הפוסט, על פי הפרטים שתוארו בפוסט יכולים
21 הקוראים, לכל הפחות חבריו של הנתבע אשר עובדים במפעל, להבין כי הדברים כוונו אל
22 התובע שהוא חובש כיפה וסגנו ערבי.
- 23 62. התובע העיד (ר' עמ' 7 ש' 26-28) כי בפגישה שהתקיימה בין הצדדים לאחר שהוגשה
24 התביעה, הנתבע התנצל לפניו והיה ברור כי הפוסט כוון אליו. ואכן, כפי שיפורט בהמשך,
25 הנתבע פרסם התנצלות אישית אל התובע וסגנו, תוך נקיבה בשם.
- 26 63. בפוסט נכתבו ביטויים פוגעניים, בזויים ומשפילים אותם יש להוקיע מהשיח הציבורי על
27 כן מצאתי כי מדובר באמירות המהוות לשון הרע.
- 28 האם עומדת לנתבע הגנה על הפרסום בפוסט, על פי החוק?

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

64. אמת הפרסום - בהתאם לדברי הנתבע בפוסט, התובע נתפס כשהוא מועל בכספי המפעל, התעלל בעובדים ופוטר מעבודתו במפעל. בעדותו בדיון (עמ' 9 ש' 33) טען הנתבע כי הפוסט לא התבסס על שמועה ולא קבע עובדה. הנתבע העיד (עמ' 9 ש' 13-14) כי **"היתה שמועה בעיר שמנהל המפעל, מנהל משלוחים, מנהל לוגיסטיקה שהיתה מעילה וזה הסתובב בעיר מהעובדים שעובדים במפעל, הרבה מתושבי העיר עובדים במי עדן"**.

65. מעדות התובע (עמ' 5 ש' 1-12) עולה כי הוא נחקר על ידי משרד חקירות פרטי שניהל בדיקה לגבי חשדות למעילה במפעל, הוא העיד כי בדיקת פוליגרף העלתה כי הוא דובר אמת ואינו קשור לפרשה. לטענתו, במסגרת אותה פרשה הוגש כתב אישום נגד אחד העובדים שעבדו תחתיו ואותו עובד פוטר.

66. התובע העיד (עמ' 4 ש' 24-32) כי הוא לא פוטר מהעבודה אלא התפטר מרצונו לאחר שמצא מקום עבודה בחברת "יוניליבר", שמבחינתו זו התקדמות ובמועד שהפוסט פורסם הוא עדיין עבד במפעל. התובע העיד (עמ' 7 ש' 29) כי כאשר הנתבע בא להתנצל לאחר שקיבל התביעה לידיו **"הראיתי לו את המסמך של המנכ"ל שמנקה אותי מכל החשדות ומכל הדברים"**.

67. הנתבע העיד (עמ' 10 ש' 8) כי מחק את הפוסט יחד עם פרסום התנצלות פומבית בעיתונות האזורית, על פי בקשת התובע. הודעת ההתנצלות פורסמה על ידי הנתבע ביום 3/11/16 במקומון "שישי בגולן", בכתב גדול מאד ובולט, וזו לשונה (בהדגשת המילים המובלטות במקור, ר"פ):

"בקשת סליחה

שלום חברים,

כבר בתחילת דבריי אבקש להתנצל ולבקש סליחה ומחילה

ממר טל לוי

וממר אכרם אבו סאלחה

שבשמים הטוב פגעתי, כאשר לפני מס' חודשים פרסמתי מספר פוסטים בפייסבוק, על מה שאני כיניתי בטעות גדולה כמעילת ענק במפעל מי עדן.

כבר עכשיו אני אומר לכם באופן חד משמעי שאני לוקח את כל דבריי ואת כל מה שכתבתי עליהם בחזרה ואומר לכולכם, כי לא היה ולא נברא כלום.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

1 האמת היא שטעיתי וטעיתי בגדול, כאשר פעלתי מתוך כעס, תסכול
2 ויצר נקמנות, כאשר הטחתי באנשים האלה שלא עשו, לא לי ולא
3 לאחרים דבר וחצי דבר, בטח לא דברים אשר מצדיקים את הדרך שבה
4 פעלתי כלפיהם ולא את הפרסומים שהפצתי כנגדם.

5 אני מבקש להבהיר את הפוסט הזה אני מפרסם עכשיו לאחר חשבון
6 נפש אשר עשיתי עם עצמי ולאחר שהבנתי שגרמתי להלבנת פני אדם
7 רבים וכפי שידוע יום הכיפורים אינו מכפר על דברים שבין אדם
8 לחברו, ולכן אני שוב מבקש לחזור ולהתנצל, לבקש את סליחתם
9 ומחילתם של מר טל לוי ומר אכרם אבו סאלחה ולחזור בי מכל מה
10 שפרסמתי כלפיהם.

11 סליחה, מאיר מישל גיגי

12 68. תוכן הודעת ההתנצלות מביע חרטה מצד הנתבע על כי דבריו בפוסט היו פוגעניים ולא
13 נכונים.

14 69. תום לב - עיקרון "תום הלב" בחוק איסור לשון הרע איננו הגנה בפני עצמה, אלא תנאי
15 מצטבר בו נדרש הנתבע לעמוד, בכדי להיכנס בשערי 11 ההגנות המנויות בפסקאות המשנה
16 של סעיף 15 לחוק.

17 ראו: ע"א (ירושלים) 13661-10-12 משה באדר עו"ד נ' דוד בנימין (27.12.13).

18 "בכדי לבסס לכאורה הגנת תום לב, מפני תובענה בשל פירסום לשון
19 הרע, די לו, לנתבע, להוכיח שתיים אלו: כי הפירסום נעשה על-ידי
20 באחת הנסיבות המנויות בסעיף 15 לחוק, וכי הפירסום לא חרג מן
21 הסביר באותן נסיבות, כאמור בסעיף 16(א) לחוק. אך אם הוכיח התובע
22 אחת משלוש חלופותיו של סעיף 16(ב) לחוק, כי אז מתהפכת הקערה
23 על-פיה וקמה חזקה הפוכה, שהפירסום נעשה שלא בתום לב, ואם
24 הנתבע איננו סותר את העובדות עליהן נסמכת חזקה זו, כי אז יימצא
25 חייב בדין...".

26 ראו: ע"א 184/89 יעקב טריגמן נ' טיולי הגליל (רכב) 1966 בע"מ (31.12.89).

27 70. ביישום לענייננו, הנתבע לא הוכיח כי הפירסום נעשה בתום לב בהתאם לאחת החלופות
28 האמורות בסעיף 15 לחוק. משכך, ועל אף שעל פי עדותו בדיון, הפוסט התבסס על שמועה,
29 יש לקבוע בהתאם לסעיף 16(ב)(2) לחוק לפיו חזקה שהנתבע עשה את הפירסום שלא בתום

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

לב בהינתן שהדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא.

סיכום ביניים 4

71. הנתבע לא הראה כי ביצע כל פעולה ראויה, בכדי לבדוק האם יש אמת בשמועה עליה הסתמך בפרסום הפוסט, שהתברר שאינו אמת. די בכך בכדי להחיל עליו הוראות סעיף 16(ב) לחוק ולקבוע כי הנתבע פעל בחוסר תום לב. בנסיבות כאן, לא קמה לנתבע הגנה בפני המסקנה אליה הגעתי לעיל, לפיה הפוסט הוא פרסום של לשון הרע המהווה מעשה עוולה אזרחית על ידי הנתבע, כאמור בסעיף 7 רישא לחוק.

על כן, אפנה לדון בשאלת הנזק והפיצוי.

הפגיעה, הפיצוי הראוי וההקלות בחוק

72. התובע העמיד את תביעתו על-סך של 100,000 ₪ ללא הוכחת נזק, משום שלדבריו המדובר בפרסומים שנעשו בכוונה תחילה לפגוע בו ובפרנסתו.

בסעיף 7א לחוק, שעניינו "פיצוי ללא הוכחת נזק", נקבע, בין היתר כי:

"...**(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.**

(ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק."

ככל והפרסום נעשה בכוונה לפגוע, כי אז הפיצוי צריך להיות כפול על פי סעיף 7א(ג) לחוק הקובע כי כאשר נעשה פרסום לשון הרע **בכוונה לפגוע**, ניתן לפסוק לנפגע פיצוי, אף ללא כל הוכחת נזק, עד כפל הסכום הקבוע באותה הוראה.

73. ככל ויקבע כי הפוסט פורסם בנסיבות בהן הדברים נאמרו ללא כוונה לפגוע, הרי שאז חלות הוראות סעיף 7א(ב) לחוק הנוקב בסכום פיצוי מקסימלי.

74. כך או כך, על פי לשון החוק, בית המשפט רשאי אך אינו מחויב לפסוק הסכומים הנקובים בחוק, בכל פעם שהוכחה עוולת לשון הרע, אלא על פי שיקול דעתו. השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להכריע בשאלת גובה הפיצוי שיש לפסוק לתובע שלא ניזוק באופן ממשי, ולא נגרם לו נזק ממון בהתאם לסעיף 7א(ב) הם בין היתר: מהות הפרסום, חומרת

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

- 1 הפרסום, מספר הפרסומים, אופי הפרסום, מעמדו של המפרסם ושל הנפגע, והרקע שקדם
2 לפרסום ואחריו.
- 3 75. בענייננו, התובע הצהיר כי הרגיש השפלה וחשש להסתכל לאנשים בעיניים וכי למעט
4 לצורכי עבודה, הוא נמנע מלהיכנס לסופר המקומי ולחנויות ברחבי הגולן, בשל התחושה
5 שאנשים מאמינים לפרסומים וחושבים שהוא גנב.
- 6 76. חרף תיאור תחושותיו, התובע לא טען לנזק ולא הציג ראיה כלשהי ממנה ניתן ללמוד על
7 פגיעה בשכר או נזק כספי אחר הנובע מהפרסום.
- 8 77. במקרה דנן מצאתי לנכון לקבוע כי התובע לא הוכיח כי הייתה מצד הנתבע כוונה של ממש
9 לפגוע בו, בהינתן הודעת ההתנצלות שפרסם הנתבע בעיתונות האזורית מיד עם היוודע לו
10 דבר התביעה כנגדו.
- 11 78. זאת ועוד, ביום 26/11/16, לאחר שקיבל לידיו את פסק הדין כנגדו בהיעדר הגנה, הנתבע
12 פרסם התנצלות נוספת, גם בדף הפייסבוק שלו (לעיל ולהלן: "פוסט ההתנצלות"). לפוסט
13 ההתנצלות צורף צילום הודעת ההתנצלות שפורסמה בעיתונות מספר שבועות קודם לכן
14 (ר' עמ' 6 לתצהיר הנתבע ועמ' 11 לתצהיר התובע). וזו לשון פוסט ההתנצלות (כך במקור):

15 "בוקר טוב ושבת שלום חברים. לפניי כארבעה חודשים בערך פרסמתי
16 פוסטים בגנות טל לוי ואכרם אבו סלחה סגנו ומי שהיה מנהל
17 לוגיסטיקה ומחסן במיפעל מיי עדן. לאחר תקופה מסויימת ולאחר
18 שניפגשתי עם טל אשית והוצגו בפניי מסמכים המראים את סיום
19 עבודתו במיפעל בצורה הכי מכובדת ועם המלצות ממנכ"ל החברה
20 שהפעילות של מר לוי היתה למופת ודוגמה החלטתי שפשוט גרמתי
21 נזק חמור לאדם זה ולמישפחתו וכול זאת רק כמובן משמועות זדוניות
22 של עובדים בתוך המיפעל שכמובן דבקה בהם קינאה וצרות עיין ועל כך
23 אני מיצטער שהיתי כשופר לאנשים אלו בכתבות בפייס. לכן מצאתי
24 לנכון לפרסם מיכתב היתנצלות ברבים ומקווה מאד לתקן את הנזק
25 החמור שגרמתי לאנשים אלו שבת שלום לכולם."

- 26 79. יצוין כי סוגיית ההתנצלות יכולה להילקח בחשבון ע"י בימ"ש כהגנה על הנתבע כאשר
27 נשקל עניין הפיצוי ולאחר שהוכרעה סוגיית האחריות. ר' הוראת סעיף 19(4) לחוק:

28 19. בבואו לגזור את הדין או לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט
29 להתחשב לטובת הנאשם או הנתבע גם באלה:

30 ...

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

(4) הוא התנצל בשל הפרסום, תיקן או הכחיש את הדבר
המהווה לשון הרע או נקט צעדים להפסקת מכירתו או
הפצתו של עותק הפרסום המכיל את לשון הרע, ובלבד
שההתנצלות, התיקון או ההכחשה פורסמו במקום,
במידה ובדרך שבהן פורסמה לשון הרע, ולא היו
מסוייגים. (הדגשות שלי, ר"פ).

80. ע"פ ההלכה הפסוקה, הפיצויים בגין לשון הרע נועדו להעמיד את הנפגע באותו מצב בו היה נתון לולא פרסום לשון הרע ולהשיג שלושה יעדים: לעודד את רוחו של הניזוק שנפגעה בגין לשון הרע, לתקן הנזק לשמו הטוב ולמרק את זכותו לשם הטוב שנפגעה בגין לשון הרע.

81. לשם השגתן של מטרות תרופתיות אלה אין להסתפק בפיצוי סמלי, אך גם אין להטיל פיצויים העולים על שיעור הנזק שנגרם. הפיצוי התרופתי לא נועד אך להצהיר על הפגיעה ומאידך, הוא גם לא נועד להעשיר את הנפגע. הפיצוי התרופתי נועד להעניק פיצוי מלא על הנזק שנגרם, לא פחות ולא יותר. רק כך יהא ניתן לקיים את האיזון הראוי בין חופש הביטוי מזה לבין השם הטוב והפרטיות מזה. עוד נקבע בפסיקה, כי פיצוי בגין לשון הרע, הגם שיש לו תפקיד מחנך ומרתיע, לא יהיה גדול מזה שהיה מתקבל על פי הכללים בדבר השבת המצב לקדמותו.

ראו: רע"א 4740/00 לימור עמר ואח' נגד אורנה יוסף ואח' (14.08.01).

82. בנוסף נפסק כי לפסיקת הפיצויים יש ערך הצהרתי, שיש בו כדי לבטא הכרה שיפוטית בכך שנעשתה כלפי התובע עוולה ובכך ששמו הטוב נפגע ללא הצדקה.

ראו: שנהר, בעמ' 369; ע"א 802/87 עקיבא נוף נגד אורי אבנרי (03.03.91), 489, 492 - 493.

83. כאמור, הנתבע פעל להסדרת ההדורים מיד לאחר שקיבל לידי כתב התביעה, כאשר הבין כי יתכן ופרסומיו פגעו בתובע. הגם שעל פי תצהיריו ועדותו בדיון (עמ' 9 ש' 34) הפוסט לא נכתב על התובע, הוא הסכים למען ההסדרה והסרת איום התביעה מעליו, לקבל ולפרסם כל נוסח שיכתוב ב"כ התובע. הנתבע הסיר באופן מידי את הפרסום מדף הפייסבוק שלו ולמעלה מן הצורך וללא הוראה מפורשת בחוק, פרסם הודעת ההתנצלות על פי דרישת התובע בעיתון המקומי.

84. לכאורה, הפוסט הגיע לקהל חבריו של הנתבע בפייסבוק, לפי עדות הנתבע מדובר בכ- 30 חברים, בעוד הודעת ההתנצלות הגיעה לכאורה לכלל תושבי קצרין והאזור, קוראי העיתון. בנוסף, וכחוראת סעיף 19(4), פרסם הנתבע פוסט התנצלות בדף הפייסבוק, במקום בו פורסם והוסר הפוסט הפוגעני מושא התביעה.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

85. סבורני כי בעשות הנתבע כך, ריפא הפגיעה שגרם הפוסט לשמו הטוב של התובע, ולהערכתו בפני הבריות. לטעמי, פרסומי ההתנצלות העמידו את התובע בפני הציבור לכל הפחות במצב בו היה נתון עובר לפרסום הפוסט הפוגעני, שלא נשא את שמו במפורש.

לעניות דעתי, להתנצלות הפומבית ערך גדול מזה שניתן לזכות בו בפיצוי כספי, בהיותה הצהרה בפני כולי עלמא כי הנתבע פגע בשמו הטוב של התובע ללא הצדקה.

86. אציין כי בלטה בחסרונה פנייה מוקדמת אל הנתבע. ברוב המקרים אנו עדים לפנייה ראשונית אל המפרסם, בדרישה להסרת הפרסום, לעיתים יחד עם דרישה לפרסום הכחשה או התנצלות. פנייה שכזו לא הייתה כאן. התובע לא פנה אל הנתבע בדרישה כי יסיר הפרסומים וגם לא שלח לו כל התראה טרם הגשת התביעה, כפי שנהוג מקרים דומים. יוער כי החוק עצמו איננו מחייב פנייה קודמת.

87. סיכום ביניים 5

לו הייתי מוצא לקבל התביעה, בנסיבות ומכוח הוראות סעיף 19(4) לחוק, הייתי פוסק פיצוי כספי על הרף הנמוך ביותר. זאת הואיל ומדובר בפרסום אחד בלבד, אליו נחשפו כ- 30 מחבריו של הנתבע, ובהינתן שהנתבע פעל באופן מידי לרפא הפגיעה בעצם הסרת הפוסט ופרסום שתי הודעות התנצלות פומביות לקהל רחב ביותר.

88. במקרה כאן, לא ניתן להתעלם מכך שהתובע בחר להגיש תביעה נגד הנתבע, מבלי שקדמה לכך כל פנייה אם בדרך של מכתב התראה ודרישה לפיצוי או בבקשה לפרסם התנצלות. סבורני, בהסתמך על המסכת העובדתיות כאן, כי ניתן היה להגיע לאותה תוצאה של התנצלות פומבית באותה דרך בה בוצעה, להביא להסרה מידית של הפוסט הפוגעני ולחסוך ניהול הליכים משפטיים לצדדים ובכך גם לחסוך זמן שיפוטי יקר ערך.

לעניין זה יפים דבריו של כב' השופט אסף זגורי בתמ"ש (נצ') 18304-07-14 ד.ב. נ' ד.ב. (20.4.17):

"....אילו מדובר היה במקרה בודד וחולף בו פורסם פוסט מעליב או משפיל מצד הנתבעים והייתה מובעת התנצלות כנה ו/או מחיקה של הפוסט באופן מיידי, ספק רב אם בית המשפט היה כלל נדרש להכרעה שיפוטית בטענות שבפניו.

89. למרות המסקנות עד כה וכפי שיפורט להלן, מצאתי לנכון לדחות התביעה.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

- 1 הפשרה
- 2 90. לעיל קבעתי כי הפוסט שפרסם הנתבע בדף הפייסבוק שלו עונה על הגדרות סעיף 1 לחוק
- 3 לשון הרע, ולאחר ניתוח עוולת לשון הרע על פי מבחני הפסיקה, הגעתי למסקנה כי פרסום
- 4 הודעות ההתנצלות הפומביות נזקפות לזכותו של הנתבע ונשקלות לקולא לעניין פסיקת
- 5 הפיצוי בהתאם לסעיף 19(4) לחוק.
- 6 91. יחד עם זאת, מצאתי כי יש לבחון טענת הנתבע לקיומה של פשרה בין הצדדים לפיה הוסכם
- 7 כי התביעה תסולק כפוף לפרסום התנצלות בלבד.
- 8 92. מן הראיות שהונחו לפני עולה כי הודעת ההתנצלות כמו גם פוסט ההתנצלות, פורסמו על
- 9 ידי הנתבע לאחר הגשת התביעה, במסגרת קיום התחייבותו על פי הסכם פשרה בו נקשר
- 10 עם התובע.
- 11 93. אין מחלוקת כי עם קבלת כתב התביעה לידיו, יזם הנתבע פגישה עם התובע בכדי לסיים
- 12 הסכסוך ולמנוע הימשכות ההליך המשפטי. אין מחלוקת כי פגישת הצדדים הניבה הסכם
- 13 פשרה בעל פה.
- 14 94. כידוע, פשרה היא תוצר של מו"מ ויחסי גומלין בין הצדדים. הסכם פשרה מטבעו, משקף
- 15 ויתור הדדי בין הצדדים בנושאים שבמחלוקת.
- 16 ראו: ד' פרידמן ונ' כהן, חוזים (כרך ב'), בעמ' 736.
- 17 "...מהי פשרה? בלי למצות, נראה לי, כנקודת מוצא נוחה לדיון, כי ניתן
- 18 להגדיר פשרה כ"הסכם ליישוב סכסוך בין שני צדדים בתנאים אותם
- 19 הצדדים רואים כהוגנים, אשר נעשה מתוך מודעות לאי וודאות
- 20 עובדתית או משפטית, ואשר יש בו ויתורים הדדיים של כל אחד מן
- 21 הצדדים על חלק מטענותיהם".
- 22 "פשרה תהא מחייבת רק כל אימת שהדברים התרחשו כפי שהיה
- 23 מצופה מלכתחילה".
- 24 ראו גם: ע"א 2495 / 95 בן לולו נ' אטראש ואח' (21.5.97), עמ' 590, 592.
- 25 95. הסדר פשרה שלא הובא לאישור בית המשפט, נותר בגדר הסכם שבין הצדדים, שעליו חלים
- 26 דיני החוזים הכלליים.
- 27 ראו: נ' זלצמן, מעשה בית דין בהליך אזרחי, הדפסה שלישית, מאי 1998, עמ' 330.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

96. עוד ידוע כי בהתאם להוראות סעיפים 23-24 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"), חוזה יכול שיעשה בעל פה, בכתב או בצורה אחרת ותכנו יכול שיהיה ככל אשר הסכימו הצדדים.

"חוזה בעל פה הוא תוצאת הצעה וקיבול שנעשו בדיבור פה. בפתיחת נתיב לעשיית חוזים בעל פה טמונה תשובה לטעות השגורה אצל הדיוטות, שלפיה בהעדר כתב אין חוזה. גם סיכום דברים בעל פה, ואפילו בעניינים מסובכים רציניים ויקרים, יכול שייחשב כחוזה מחייב, ובלבד שמתקיימות דרישות פרק א לחוק, שהן בעיקר גמירות דעתם של הצדדים ומסוימות ההצעה"

ראו: ג' שלו דיני חוזים החלק הכללי, 377, תשס"ה-2005.

97. חוק החוזים קובע שכדי שהסכם יהיה סופי ומחייב עליו לקיים את היסודות של גמירת דעת ומסוימות. יסוד גמירת הדעת נבחן עפ"י אמות מידה אובייקטיביות וביניהן: נסיבות העניין, התנהגות הצדדים, דברים שנאמרו במהלך המשא ומתן לכריתת החוזה ותוכן החוזה עצמו.

98. ביישום לענייננו, בהעדר הסכם כתוב, יש ללמוד על תנאי הסכם הפשרה מן הראיות שהוצגו בהליך - עדויות הצדדים, ושאר המסמכים שצרפו הצדדים לתצהיריהם.

99. פנייתו הראשונה של הנתבע לבית המשפט הייתה בבקשה לעיכוב הליכים שהגיש לתיק ביום 6/12/16, עובר לקבלת ייצוג משפטי והגשת הבקשה לביטול פסק הדין. בבקשה תיאר הנתבע את נסיבות הגעת הצדדים להסכמות בפשרה:

" 4. ב- 23/9/16 פניתי למר טל לוי לבקש את התנצלותי ולדון בדבר התביעה ולבקש לבטלה

5. לאחר דין ודברים ביננו הוחלט כי אני אשלם למר טל לוי את הסכום של הוצאות העו"ד ואעלה פוסט התנצלות בפייסבוק והוא מצדו יעכב הליכים מול בית המשפט וכאשר יסודרו הדברים בנינו גם יבטל את התביעה."

100. יוער כי התאריך בו נקב הנתבע אינו הולם עם המציאות העובדתית שכן, ההליך כאן נפתח ביום 25/9/16 והתביעה נמסרה לידי הנתבע ב-29/9/16 (ר' נספח א' להודעת התובע לתיק מיום 9/11/16). יחד עם זאת, נסיבות הפשרה כפי שתוארו על ידי הנתבע הינן כפי תיאור הנסיבות בתצהיר התובע, סעיף 17-18:

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

17. ... פנה אלי הנתבע במהלך חודש 10/16, בבקשה כי אסיר את התביעה כנגדו, תוך שהוא טוען שהוא מתנצל וחוזר בו מכל דבריו כלפי, ...
18. ... בשל תיאור מצבו של הנתבע, החלטתי להסכים ולהגיע עימו לפשרה, ולכן הפניתי אותו לב"כ הח"מ.
101. התובע העיד בדיון (עמ' 7 ש' 26-34) כי עמד על כך שהנתבע יתנצל ושלח אותו לעורך דינו (להלן: "עוה"ד") לצורך הכנת נוסח ההתנצלות. התובע הצהיר בעדות ראשית (סעיפים 19-24) כי קודם לפגישת עורך דינו עם הנתבע, הראה לו עוה"ד הסכם הפשרה שהכין לפגישה. לטענת התובע, בהסכם שניסח עוה"ד, נדרש הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך של 50,000 ₪ אך "...מכיוון שריחמתי על הנתבע ורציתי לשים מאחורי את כל העניין, ביקשתי מב"כ שידרוש פיצוי בסך של 21,000 ₪".
102. עוד הצהיר התובע (בסעיפים 22-24 לתצהיר) כי מיד לאחר הפגישה עם עורך דינו, ניגש הנתבע למערכת העיתון האזורי ומסר את נוסח הודעת ההתנצלות לפרסום. אולם משסרב הנתבע לשלם הפיצוי הנדרש, הפנה אותו עוה"ד אל התובע עצמו כדי שינסו להגיע להסדר. התובע הצהיר כי הנתבע הציע לו תשלום פיצוי בסך של 5,000 ₪ בלבד אולם התובע הבהיר לו כי אם לא ישולם הסכום שצוין בהסכם, לא תוסר התביעה.
103. הנתבע הצהיר בעדות ראשית (סעיף 13 לתצהיר) כי לא סוכם על כל תשלום, לאחר שהסביר לתובע את מצבו הכלכלי והתובע מצדו התחשב בו והפנה אותו לעוה"ד לצורך הסדרת מכתב ההתנצלות בתמורה לביטול התביעה.
- יוער כי הנתבע לא חזר על מה שטען במסגרת הודעתו לעיל לביהמ"ש, בדבר הסכמתו לשאת בהוצאות עו"ד התובע; והתובע מצדו לא העלה טענה להסכמה כזו. התובע לא טען לכל הסכמה על תשלום אלא על דרישה לפיצוי כספי בסך 21,000 ₪ שסורבה על ידי הנתבע.
104. כידוע על בית המשפט להכריע בהסתמך על העובדות שהוכחו בפניו ולהתעלם מכל אותן הטענות בכתב ובעל פה, אשר הוזכרו או נטענו, אך נסתרו או לא הוכחו במידת ההוכחה הנדרשת במשפט האזרחי. קל וחומר כאשר ענייננו בהסכמה בעל פה. במקרה זה ובהתאם לסעיף 6 לחוק החוזים לפיו הסכם יכול להשתכלל מקיבול הצעה בדרך של התנהגות, יש להכריע על סמך ההסכמות שהוכחו ואשר השתכללו בהתנהגות הצדדים.
105. על פי העדויות, אין מחלוקת כי הושגה פשרה במסגרתה כתנאי להסרת התביעה, על הנתבע לפרסם הודעת התנצלות שינסח עוה"ד.
- השאלה היא אם הוסכם בנוסף על תשלום פיצוי כספי?

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

106. לטענת התובע, הוא המשיך לנהל התביעה מהסיבה שהנתבע לא שילם הפיצוי על פי הפשרה. מנגד, הנתבע מכחיש כי הסכם הפשרה כלל תשלום פיצוי כלשהו.
107. כידוע, על התובע, בבחינת "המוציא מחברו עליו הראייה", מוטל נטל הראייה ונטל השכנוע הראשוני להוכיח לבית המשפט את גרסתו, באמצעות הבאת ראיות, לכל הפחות בסבירות של 51% במאזן ההסתברויות. זהו נטל ההוכחה האזרחי ועליו מושתת פסק דינו של בית המשפט.
108. במקרה כאן, לא עלה בידי התובע להוכיח גרסתו כי הפשרה כללה, בנוסף להודעת התנצלות פומבית, גם רכיב של תשלום פיצוי כספי. התובע טען לקיומו של הסכם שנוסח על ידי עורך דינו והוצג בפניו, בו נכתבה דרישת הפיצוי ועליו סרב הנתבע לחתום. התובע בחר שלא להציג נוסח ההסכם, גם ללא חתימת הנתבע עליו. התובע גם לא ביקש להעיד את עוה"ד אשר ניסח לטענתו הסכם הפשרה ואשר לטענת התובע בדיון (ר' עמ' 7 ש' 30) "אני לא מגיע לפשרות ללא עורך הדין שלי", לכל הפחות בנוגע לנטען בסעיף 20 לתצהירו.
- התנהלות התובע כאמור פועלת לחובת התובע מכוח יישום הכלל המשפטי לפיו אם נמנע בעל דין, ללא כל הסבר סביר, מהצגת ראיה רלוונטית למחלוקת הנמצאת בהישג ידו או מהבאת עד לתמיכה בטענותיו, חזקה כי אילו הובאה הראיה או העד, היו אלה פועלים לחובתו.
- ראו: ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתתיהו, (12.9.91).
109. ויודגש, בנקודת הזמן בה ניפגש הנתבע עם ב"כ התובע, קיבל לידי התובע נוסח ההתנצלות לפרסום. היית מצפה לאור יחסי הכוחות בין הצדדים, עורך דין מטעם התובע מול הנתבע בעצמו, כי הנתבע לא יצא מן המשרד עם נוסח ההתנצלות לפרסום, בטרם הגיעו הצדדים להסכמות בכתב. העדר הסכם פשרה בכתב, נוכח יחסי הכוחות הנ"ל, פועל לחובת התובע.
- מבחיני ניסיון החיים, ההיגיון והשכל הישר הם אשר הביאוני למסקנה זו. כזכור טען הנתבע בתצהירו (סעיפים 7-8) כי עצם ההתנצלות הנה פשרה עבורו. מכאן שכדי שיתנצל היה עליו לקבל "משהו" מן התובע. לטענתו - סילוק התביעה במלואה. לעניות דעתי הנתבע לא היה מפרסם ההתנצלות בהתאם לנוסח שנמסר לו, ללא שהבין כי ההסכם הנו סילוק התביעה במלואה, כפוף לפרסום ההתנצלות.
110. מכאן שנתרנו עם טענות תובע בנוגע לפשרה שהושגה, תוך הימנעות מהצגת ראיות או הבאת עדויות לתמיכה בטענותיו, אל מול טענות הנתבע כאמור. נוסף על כל האמור עד כה, ב"כ התובע לא טרח לחקור הנתבע במסגרת חקירתו הנגדית על תצהירו המכחיש טענות התובע, על נסיבות הפגישה, מהות ההסכמות וכו'.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

1 הימנעות מחקירת הנתבע ולרבות ניסיון להפריך טענתו על דרך הטחת גרסתו הראשונה
2 בפניו (ראו סעיף 99 לעיל, הסכמה לכאורה לשלם "...הוצאות העו"ד"), מחזקת גרסת
3 הנתבע.

4 סיכום ביניים 6

5 111. בהיעדר הסכמה בכתב בין הצדדים, על יסוד התנהגות הצדדים, בשים לב לנסיבות
6 המפורטות לעיל וע"פ מבחני ההיגיון, השכל הישר וניסיון החיים ולאור ההתנהלות הדיונית
7 של התובע, מצאתי לנכון לקבל גרסת הנתבע לפיה הסכם הפשרה אשר הושג בינו ובין ב"כ
8 התובע, היה כי התביעה כנגדו תסולק במלואה כפוף לפרסום נוסח ההתנצלות אשר קיבל
9 הנתבע לידיו.

10 112. יוער כי לאור מסקנתי זו, עתירת התובע למתן פסק דין כנגד הנתבע בהעדר הגנה, לאחר
11 הפרסום, הנה הפרת הסכם הפשרה. לאור זאת, לא מצאתי ליתן משקל ראייתי לחובת
12 הנתבע לפעולות אשר עשה לאחר מתן פסק הדין, קרי פרסום ההתנצלות בפייסבוק והורדת
13 הפוסט. כך או אחרת וכמפורט לעיל, פעולות אלה פועלות לזכותו דווקא, בכל הנוגע
14 להקטנת הפגיעה בתובע.

15 113. מכל אלה הגעתי למסקנה כי דין התביעה להידחות, בהתאם להסכם פשרה בין הצדדים,
16 אשר הושג לאחר הגשת התביעה.

17 סוף דבר

18 114. התביעה נדחת.

19 115. לעניין חיוב התובע בהוצאות, מצאתי שלא לחייב התובע בהוצאות הנתבע ובשכ"ט ב"כ.
20 למסקנה זו הגעתי נוכח קביעותי לעיל, כי פרסום הנתבע בפוסט היווה פרסום לשון הרע
21 כנגד התובע. כפי שהבעתי דעתי לעיל (בסעיף 87 מסקנת ביניים מס' 5) דינו של הנתבע היה
22 להיות מחויב בתשלום פיצוי כספי לתובע, על הצד הנמוך, ככל ולא היה מוכח הסכם
23 הפשרה הנ"ל, גם אם ריפא חלק מן הפרסום ע"י פרסום התנצלות בכתב.

24 אשר על כן יהיה זה הוגן לדעתי בנסיבות העניין כאן, לא לחייב התובע בהוצאות משפט
25 הנתבע ובשכ"ט ב"כ.

26

27 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת, תוך 60 יום.

28

בית משפט השלום בצפת

ת"א 59120-09-16 לוי נ' גיגי

תיק חיצוני:

1

2

המזכירות תמציא פסק הדין לב"כ הצדדים, בדואר רשום.

3

4

5

ניתן היום, י"ד אדר תשפ"א, 26 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

6

רון פיין, שופט

7
8

